

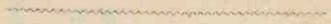
Een oude, wel beproefde raad.

<https://hdl.handle.net/1874/355739>

gla.

16

EEN OUDE,
WEL BEPROEFDE RAAD.

TE ROTTERDAM,
bij M. WIJT & ZONEN.

1854.

[112]

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE PRESENT TIME

BY
NATHANIEL BENTLEY
OF THE CITY OF BOSTON

IN TWO VOLUMES.
THE FIRST VOLUME
CONTAINING THE HISTORY
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE YEAR 1780

THE SECOND VOLUME
CONTAINING THE HISTORY
FROM THE YEAR 1780
TO THE PRESENT TIME

BOSTON: PUBLISHED BY
J. B. ALLEN, 1825

EEN OUDE,
WEL BEPROEFDE RAAD.

Ligtzinnigheid en zwaarmoedigheid zijn de uitersten, waarin men dikwerf vervalt met betrekking tot de bezwaren, die zich door druk en beproeving of de donkerheid der toekomst schijnen voor te doen. De eerste belooft zich altijd het beste, de andere vreest doorgaans het ergste. De eerste ziet weinig of geen gevaar, de andere te veel. De lichtzinnigen schatten alles licht, de zwaarmoedigen stellen zich alles donker voor. De eersten genieten slechts het tegenwoordige, zonder nadenken en vooruit te zien. Zij zijn zorgeloos en loopen als blindelings de ellende te gemoet. De anderen kwellen zich reeds te voren, eer het kwaad nog aanwezig is, en sidderen voor pijn die nooit geleden

wordt. Tusschen deze beide uitersten staat de ernstig bedaarde, opmerkzame, nadenkende mensch, die door het vertrouwen op God gesterkt, gemoedigd in zijnen God de onzekere toekomst aanstaart. Hij zal voor geen kwaad gerucht vreezen, want zijn hart is vol vertrouwen op den Heer, en daardoor ondersteund, zal het niet bezwijken. Maar ook dat vertrouwen op God is dikwerf meer schijn dan wezen. Soms weinig meer dan eene onbezonnen verwachting zonder grond, zonder kracht of leven, kenbaar aan de koelheid en zorgeloosheid die het vergezelt, en de ijdele hoop die het voortbrengt. Het wordt daarom ook beschaamd gemaakt. Gunstig steekt daarbij af het goed vertrouwen en de vaste hoop, waardoor de godvruchtigen in tijden van bekommering en zorg voor de toekomst zich onderscheiden van de ligtzinnigen en zwaarmoedigen beide, en ook van hen die door valsch vertrouwen en ijdele hoop zich zelven en anderen zoeken te sterken en te troosten. Gelukkig hij die dat vertrouwen bezit! Het is voor allen behoefte op de reis door dit leven, en ook voor iedereen verkrijgbaar. Om daartoe te

leiden of dit te bevorderen, wil de schrijver van dit boekje u een' ouden wel beproefden raad mededeelen. Het is een raad, die meer dan dertig eeuwen heugt en steeds beproefd bevonden is. Dus luidt die: »wentel uwen »weg op den Heere en vertrouw op »Hem. Hij zal het maken.»

DAVID, de man die zoo veel belangrijks gezien en ondervonden had, die van moeilijkheden, gevaren en lijden uit eigen ervaring wist te spreken, schreef deze woorden. Soms was hij onder zijne beproevingen diep ter neer gedrukt, maar toch doorgaande in God gemoedigd en gesterkt. Zijn geloof en vertrouwen, op velerlei wijze beproefd en gelouterd, oefende echter kracht en deed hem, bij het zien der heilrijke vruchten zeggen: »het is mij goed verdrukt te zijn ge- »weest.» Toen DAVID dit schreef, was hij niet meer in die jaren, waarin alles in den zonneglans der jeugd getooid is; hij was reeds oud en bedaagd, allezins in alles onderwezen en door Gods verootmoediging groot geworden. Hij deelt in den Psalm, waaruit deze woorden ontleend zijn, de slotsom zijner eigene ervaringen, zijner opmerkingen ten

aanzien van het lot van anderen, als in korte spreuken mede. Het is een leerdicht, dat zich niet door hoog gestemde uitstorting des gevoels, door wending van gedachten, schoone beelden en dichterlijken gang, tooi of kleur onderscheidt, en daarom ook niet voor het openbaar godsdienstig gezang is afgezonderd. Als eene onderwijzing voor de godvruchtigen van die dagen en latere eeuwen is het bewaard, ook ter verdediging van het Godsbestuur in het niet zelden zoo geheel verschillend en strijdig lot van regtvaardigen en onregtvaardigen hier op aarde. De hoofdzaak daarvan komt hierop neder: de goddelooze met al zijn voorspoed is niet te benijden, maar in het wezen rampzalig; de vrome daarentegen is met al zijne wederwaardigheden wezenlijk gelukkig. Met dat doel worden de regtvaardigen en goddeloozen telkens tegenover elkander geplaatst. De laatsten mogen een schijnbaar geluk smaken, de eersten zijn bij God bekend, bemind, worden door Hem uitgeholpen en gered, en hun einde is vrede. Doch waartoe meer over den man van wien deze woorden ontleend zijn, en dit lied waarin zij voorkomen? Bezien wij liever den raad door hem gegeven,

en leeren wij daaruit hoe men zich onderkommer en bezwaren te gedragen hebbe, en wat hij daarbij voor de toekomst belooft.

Geheel de inhoud van den Psalm verplaatst ons in een tijd van kommer en bezwaar, en de uitdrukking »wentel uwen weg op den Heer,» veronderstelt iemand, die onder den last des levens gebukt gaande, de drukkende zwaarte afwerpt, en die als den Heer toewentelt en op Hem overdraagt. Wentel uwen weg, d. i. uw lot, uw bezwaar en uwe zorg op Jehova. Elders wordt dit genoemd: »werp uwe bekommernissen op den Heer, want Hij zorgt voor u,» of ook »de moeite en het verdriet in Gods hand te geven.» Hierdoor wordt het biddend uitstorten van het hart, het opdragen en aanbevelen van lot en leven bedoeld, opdat de Heer ons helpe en ondersteune, gelijk wanneer men zijne bezwaren en zijnen kommer openbaart aan een vertrouwd vriend. Handel zoo met God, Hij zij uwe eerste en bestendige toevlugt. Zoek zijn aangezicht, blijf niet onder de bezwaren zuchten, maar ga er mede tot Hem, als

die uwe dagen kent, uw kommer weet, leg u voor Hem bloot, geef u Hem geheel over. Doe het in vol vertrouwen dat Hij u hooren en helpen kan en wil. Het is immers tot den God van hemel en aarde, dat gij u wendt? »Uw bidden is geen » wensch, die opgaat tot een mensch, wien » 't faalt aan wil of krachten.» Vertrouw op Hem, die uw vertrouwen waardig is en het zich wil laten welgevallen. Verhef u boven menschen en omstandigheden, en vertrouw Hem geheel uw lot, de bestiering van den weg uws levens toe. Grijp in Hem moed, verlaat u op Hem gelijk een kind zich aan zijn vader, een vriend zich aan den boezemvriend, dien hij beproefd bevonden heeft overgeeft en toevertrouwt, sterk u in Hem, verwacht wat gij noodig hebt van Hem. Zie daar den raad dien DAVID geeft aan zijne bekommerde en bezwaarde tijdgenooten. Hij die zelf zoo bekend was met het gebed, en zoo zeer geoefend in het vertrouwen op God, hij had er zich steeds zoo wel bij bevonden. God was zijne toevlugt te allen tijde, de leidsman zijner jeugd, hij was op Hem geworpen van den moederschoot af.

Bij ervaring wist hij dat God zijne sterkte was in den dag der benaauwdheid, dat hij door gebed en vertrouwen, ruimte, verademing, kracht, troost en hoop verkregen had, ook in de bangste oogenblikken. Van daar, dat hij zoo dikwerf in zijne liederen hen welgelukzalig roemt, die op den Heere vertrouwen, en bij herhaling verzekert, dat allen die den Heer verwachten, niet zullen beschaamd worden.

En wat mogt men dan verwachten? In weinige woorden drukt Israëls zanger dit uit: »Hij zal het maken». Onbepaald laat hij wanneer en hoe God het doen zal, maar toch stellig: »Hij zal het maken.» Zoo als men het van Hem verwachten mag, zoo als het goed is in Zijne oogen en voor u het beste. Dat zal Hij ook zeker doen, want Hij is God, die groot van raad en magtig van daad is, die nooit te vergeefs gezocht wordt, en gezegd heeft: »Ik zal u »niet begeven, Ik zal u niet verlaten»!

Wij verstaan den raad door een geloovige uit den ouden dag gegeven. Het spreekt van zelf, dat daardoor niet wordt uitgesloten een bedachtzaam en afhankelijk gebruik van

alle betamelijke middelen, waardoor men drukkende bezwaren verligten of te boven komen, en zorgen voor de toekomst verminderen of afwenden kan. Als redelijke menschen zijn wij dit verplicht, en God werkt in zijn bestuur door middelen. DAVID was de man niet om lijdelijk stil te zitten en zijne handen in den schoot te leggen. Dit is zijne bedoeling: begin niets zonder biddend opzien naar boven. De hooge God zij de eerste, tot Wien gij de toevlugt neemt. Uw oog moet gedurig op den Heere zijn, want zonder Hem kan niets u welgelukken.

Het wentelen van uwen weg op den Heere moet zoo aan elkander verbonden wezen, dat het biddend vertrouwen en vertrouwend bidden kan genoemd worden. Het is ook zoo onafscheidelijk vereenigd, dat het vertrouwen zonder bidden een roekeloos en vermetel vertrouwen zou zijn. En omgekeerd, het toevlugt nemen in het gebed, dat niet met vertrouwen gepaard gaat en daarin eindigt is het regte bidden niet. Juist daardoor worden de steenen van bezwaar, waartegen men opziet, niet weggenomen, omdat men niet durft vertrouwen, maar blijven bezwa-

ren. Dit naauw en onderling verband wordt door den lichtzinnige en zwaarmoedige beiden voorbijgezien, ja van een gerukt. De eene wordt in zijn lichtzinnig vertrouwen beschaamd gemaakt omdat hij niet bidt, en de andere heeft van zijn bidden weinig of geene vrucht, omdat hij God de eere niet geeft die Hem toekomt. Het een en ander moet dan steeds vereenigd zijn en zamen gepaard gaan. Daarin bestaat de raad, ons hier medegedeeld. Wenscht gij nog nadere overtuiging dat het eene goede raad is? bedenk dan dat die raad is: redelijk, God verheerlijkend, voor alle tijden algemeen bruikbaar, in zich zelve voordeel, en voor hem die ze beoefent, zoowel als voor anderen nuttig.

De raad hier gegeven is betamelijk voor redelijke schepselen, die toch iets buiten en boven zich behoeven, waarheen zij zich in tijden van nood en bezwaar, onder de lasten en zorgen des levens, kunnen wenden en waarop zij hunne hope mogen vestigen. Wie is er dan hooger en magtiger en meer altijd nabij dan aller heeren Opperheer, die alles bestuurt, en ook, waar alles vlugt en ontzinkt,

helpen kan? Wie is waardiger om aangeroepen te worden met vol vertrouwen des harten, dan de Schepper van hemel en aarde, bij wien wijsheid en kracht is, die de tijden en de stonden verandert? IJdel en dwaas is het op zich zelve en zijn eigen verstand te steunen, bij de menschen alleen hulp te zoeken, op het schepsel te bouwen, op de wisseling der omstandigheden te rekenen, of werkeloos en moedeloos neer te zitten, als het slagtoffer van een onverbiddelijk noodlot, of gelijk het dier te jammeren en te steenen, en als de magtelooze worm zich onder den voet des wandelaars te krommen en te sterven. Zijn naam als mensch, die naar boven kan opzien, zijn redelijk vermogen roept hem om het gebogen hoofd op te heffen; tot Hem, die alles in zijne magt heeft, de toevlugt te nemen, en zijne hoop en vertrouwen te vestigen op den levenden God. Zoo is dan deze raad redelijk, maar tevens ook godverheerlijkend. Wanneer de mensch het hart voor God uitstort, aan Hem zijn nood klaagt, bij Hem hulp zoekt, en in de donkerheid, bij de erkenning van eigen onvermogen en van aller schepselen onge-

noegzaamheid, het vertrouwen op den onzienlijken, alomtegenwoordigen en algenoegzamen God vestigt, dan doet hij regt aan God en aan zich zelve. Dan geeft hij God de eer van al zijne deugden, en gevoelt daarbij zijne eigene onwaardigheid, onreinheid en zondenschuld. Dan gaat hij door CHRISTUS tot den Vader, die daar is boven allen, en stelt zijn lot en leven met vertrouwen in Zijne handen. Dan durft hij het geheel overgeven aan Hem, en berust in Zijn beschikkend welbehagen; ja dan verheerlijkt hij God op het hoogste in zijne genade en waarheid, die daar is in CHRISTUS JEZUS.

Een raad is zoo veel te beter, naar mate die in onderscheidene gevallen en omstandigheden kan gevolgd worden. Hij is onverbetterlijk, Hij is de beste, wanneer die altijd en in alle gevallen dienstig is. Noem mij nu een bezwaar of nood, het zij groot of klein, waar men zich ook bevindt, wie men ook zijn moge, hoe hoog in aanzien of gering ook, waarbij de toegang tot God zou gesloten zijn, of zijne hulp te kort schieten, zoo dat zijn hand niet zou kunnen helpen. God is eene toevlugt te allen tijde, aan alle plaatsen

nabij. Hij is goed dengenen die Hem verwachten, de ziele die Hem zoekt. Hij hoort het geroep der jonge raven, en gaat gij, o mensch! die niet zeer veel te boven?

Ik noem dezen raad ook daarom goed, dewijl hij reeds op zich zelve, zonder dat wij aan de gevolgen in de toekomst denken, op ieder, die zich daarvan bedient, door de verligting van bezwaren eene gezegende uitwerking heeft. Wat men van zijne schouders afwentelt, het drukt niet meer, de kommer verdwijnt, het opgewekt vertrouwen geeft moed en kracht. Er komt weer rust in het gemoed. Onder het rumoer der golven, bij de donkere lucht kan men op het anker der hoop, en door het vertrouwen op Hem die het roer in handen houdt en over alles naauwlettend het oog slaat, stil en bedaard zijn, en zich veilig achten te midden der gevaren. Al ware er niet zulk eene groote belofte aan het gebed en geloof verbonden, wij zouden het nog moeten aanprijzen, dewijl het de ziel verkwikt, het hart sterkt, de angstvalligheid verdrijft en met nieuwen moed vervult.

Geniet hij die dezen raad opvolgt, daarvan

de eerste en grootste vrucht, ook anderen worden uitgelokt en opgewekt om het voorbeeld te volgen van de dienaren des Heeren, en mede hunne rust te smaken. Terwijl de bedroefde, neergedrukte klager door zijne sombre angstvalligheid terugstoot en afbreekt, strekt de man, die in zijnen God gemoedigd is, menig een ter opleiding. Het voorbeeld werkt doorgaans krachtiger, zeker altijd innemender dan het woord. Ook waar men het niet vermoedt, wordt ligt iemand aangespoord om naar boven te zien, van waar onze hulpe komen moet.

Reeds zijt gij overtuigd; de raad om onzen weg op den Heere te wentelen en het vertrouwen op Hem te vestigen is goed. Het is de beste raad, die gegeven kan worden, om drukkenden kommer en dreigende bezwaren in de toekomst op Hem te werpen. De verwachting, die men bij zulk een bidden en vertrouwen op God met volkomene zekerheid zich mag voorstellen, faalt niet. Zij rust op de deugden Gods en de ervaring.

Hij, van wien getuigd wordt— «Hij zal het maken, Hij is de alleen wijze en de

alles magtige, voor wien niets te wonderlijk is, die over alles heerscht en wat kwaad is kan afwenden of matigen, die daarbij ondersteunen en uithelpen kan. Hij wil het maken naar de grootte zijner goedertierenheid, die van eeuwigheid tot in eeuwigheid is, en die Hij in CHRISTUS JEZUS aan zijne gunstgenooten en kinderen, degenen die Hem vreezen en op zijn naam vertrouwen, heeft toegezegd. Want, gelijk een vader zich ontfermt over zijne kinderen, zoo ontfermt zich de Heer over degenen die Hem vreezen, en Zijne goedertierenheid is geweldig over hen. Of zou Hij, die zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, niet met Hem alle dingen schenken? Hij zal het maken. Hij die nooit het menschenkind plaagt of bedroeft van harte, nooit boven mate beproeft, de kracht vermenigvuldigt dengenen die geene kracht hebben, die weet wat maaksel wij zijn en gedachtig is, dat wij stof zijn. Hij, die als Hij roept getrouw is, om het te doen, wiens beloften nimmer wankelen, die woord en trouw houdt tot in het eeuwige leven, en wiens paden allen goedertierenheid en waarheid zijn, dengenen die zijn verbond en getuigenis bewaren.

Hier spreke de ervaring. Hoor wat DAVID in zijn tijd reeds getuigt, » de boosdoeners » worden van de aarde uitgeroeid, de zacht- » moedigen daarentegen bezitten haar in vrede.” » Al ware het, dat de goddelooze aanslag » bedacht tegen de regtvaardigen, de Heere » belacht hem, zijn dag komt onverwacht.” » Al waren de dagen der opregten moeilĳk » en zwaar, het weinige dat de regtvaardige » had, was beter dan de overvloed der » goddeloozen. De Heer kent hun’ tijd en » ondersteunt de regtvaardigen, hunne erfenis » blijft in eeuwigheid.” » In den kwaden » tijd worden zij niet beschaamd, en in den » dag des hongers worden zij verzadigd.” Ja de dichter van dezen Psalm kon getuigen, » ik ben jong geweest, ook ben ik oud ge- » worden, maar heb nooit gezien den regt- » vaardige verlaten, noch zijn zaad zoekende » brood.” » Hoe groot ook de voorspoed der » goddeloozen voor een tijd zijn moge, ja » al ware hij magtig en aanzienlijk, een » gewelddrijvende heerscher der aarde, die » zich uitbreidt als een jonge boom, hij » ging toch door en werd niet gevonden.” Daarentegen, » de vrome en opregte hoedanig

» dan ook zijn lot op aarde zijn mogt, zijn » einde was toch vrede.” » God was hem » eene sterkte in den dag der benaauwd- » heid; hun heil was bij God, hun toe- » vlugt en behouder.” En wat getuigt onze tijd? Konden zij, die in jaren gevorderd zijn en moeilijke dagen beleefd hebben, hier optreden, zij zouden het allen uit eenen mond verklaren: in iedere beproeving, waarin wij den Heere zochten, was Hij met raad en hulp nabij. Hij heeft het met het kwade gemaakt, dat het niet te zeer smartte. Zijne kracht heeft ons ondersteund; menigmaal is boven bidden en denken de heerlijkste uitkomst ons geschonken. Ja waarlijk, de Heere heeft alles welgemaakt!

Deze toezegging: » de Heere zal het maken!” al weet ik niet hoe noch wanneer, is dan ook voldoende voor het gemoed, dat op den Heere vertrouwt en zich Hem vertegenwoordigt in den rijkdom zijner wijsheid en algenoegzaamheid. Het ontbreekt Hem niet aan middelen of wegen om het gevreesde onheil af te wenden of, als het komen moet, alzoo te matigen, dat het dragelijk wordt. Daarbij wil Hij ondersteuning

en hulp schenken om te dragen, het dienstbaar maken aan ons wezenlijk heil tot oefening en wasdom in het goede. Zoo kan hetgeen met tranen gezaaid werd, eenmaal met gejuich worden gemaaid. In dat vertrouwen staande, behoeft men het niet te weten, en wil men het niet weten, hoe het zijn of gaan zal in de toekomst. De bezwaren van zich afgewenteld hebbende, stelt men vast, dat Hij, die de Amen is, Zijne waarheid nooit zal krenken; dat zij die den Heere vreezen nooit gebrek zullen hebben aan eenig goed, hetwelk voor het leven en de godzaligheid noodig is. Dit vertrouwen maakt rijk, ook bij het karige en sobere deel dat ons wordt toegemeten. Het maakt blij in droevige dagen, door het vertrouwen en spreekt: »de Heere is mijn deel, daarom zal ik op Hem hopen.» Wat een aloude Godsmanspraak wordt dan niet slechts de taal der lippen, maar de ontboezeming des harten: »Hoewel de vijgeboom niet bloeijen zal, »en er geen vrucht zal zijn aan den wijn- »stok, dat het werk des olijfbooms liegen »zal, en de velden geene spijs voortbren- »gen; dat men de kudde uit de kooijen

» afscheuren, en er geen rund in de stallen
 » zijn zal; zoo zal ik nogtans in den Heere
 » van vrengde opspringen, en mij verheugen
 » in den God mijns heils!» (1) Zulk een
 vertrouwen wankelt niet, al wandelde men in
 het dal der schaduwen des doods, ook dan
 zal de Heere het maken, zijn stok en staf
 zullen ook dan versterken; het einde zal
 vrede en het sterven gewin zijn. Nog meer,
 dat vertrouwen: » de Heere kan en zal het
 maken,» geeft steun en kracht om zijn kroost,
 ware het ook in bekrompene omstandigheden
 gerust en gemoedigd Hem aan te bevelen,
 die trouwe houdt in eeuwigheid en nimmer
 beschaamd doet worden degenen, die Hem
 zoeken. Zoo kan de stervende geloovige,
 die gewoon was al zijne bekommelingen
 op den Heere te werpen, gerust het matte
 hoofd nederleggen, en met LUTHER bij zijn
 sterven tot zijne kinderen zeggen: »Kinderen!
 ik laat u geene rijkdommen na, maar een
 rijken God achter.» Hij zal het maken!
 die verwachting is genoeg om stil te zijn
 en te hopen op het heil des Heeren.

Welgelukzalig dan allen die alzoo hun'

(1) Habakuk III: 17, 18.

weg op God mogen wentelen, op Hem vertrouwen en zich kunnen sterken door de geloovige verwachting: » de Heere zal het » maken. » Hoe belangrijk wordt nu de vraag: langs welken weg komen wij daartoe? Wat kan ons tot zulk een betamend bestaan en gedrag, tot zulk eene begeerlijke hoop in staat stellen? Als wij het lied, waaruit deze oude beproefde raad ontleend is, overzien, kunnen wij deze vragen beantwoord vinden. Met dat doel willen wij eenige hoofdtrekken verzamelen, die door het licht van het Evangelie aanvullen en naar onze tijden en behoeften wijzigen.

Allereerst komt hier in aanmerking hetgeen in den Psalm verondersteld wordt en het grondbestaan van ieder, die zijn' weg op den Heer zal kunnen wentelen, uitmaakt: wij moeten met God bekend en bevriend zijn. Het zijn opregten, vromen, regtvaardigen, van wien en tot wien DAVID spreekt. De zoodanigen wekt hij op, dezen troost en bemoedigt hij. Wanneer wij God niet kennen in Zijne wijsheid en magt, in Zijne trouw en goedheid, in Zijne opperheerschappij, waarin wij met alles wat er met ons en

rondom ons gebeurt mede begrepen zijn, hoe zullen wij dan op Hem vertrouwen? Wij moeten er levendig en diep van overtuigd zijn, dat wij met alles wat wij hebben, bezitten, vermogen, met wat wij in onze omstandigheden noodig hebben of zullen behoeven, in de hand van God staan en van Hem geheel en al afhankelijk zijn. Zoo lang wij hiervan niet doordrongen zijn, en de bewustheid bij ons niet omdragen, dat Hij als onze God, die ons genoeg is, voor en met ons is, zullen wij niet regt gestemd wezen tot bidden, althans geene vrijmoedigheid vinden, om onzen weg op den Heere te wentelen. Door de zonde is er eene kloof van verwijdering tusschen God en den mensch gekomen. De onderwerping der gehoorzaamheid is Hem opgezegd, en wordt zoo lang wij niet wederkeeren volgehouden, ja de breuk wordt al grooter en grooter, zoodat de mensch weinig of zelden aan God denkt, Hem als verre verwijderd, ja tegen zich beschouwt. Die verwijdering, die afkeerigheid des harten moet ophouden en in ons verbroken worden door de voorkomende en oneindige liefde van God. Daartoe komt Hij door het Evangelie

in CHRISTUS JESUS tot ons, biedt ons zijne vriendschap aan, roept ons uit onze verwijdering tot zijne gemeenschap terug, toont ons wat Hij in CHRISTUS voor ons, die zijne vijanden waren, gedaan en in Hem bereid en weggelegd heeft. Hij biedt ons niet slechts zijne vriendschap aan, maar doet ons toeroepen: » laat u met Mij verzoenen! ” Zoo wil Hij ons het harte breken, met zijne weldaden ons overladen, of beproeven en tuchtigen door zijne hand, om ons wakker te maken en behoefte te doen gevoelen aan Hem, als ons eenig en algenoegzaam goed. Hooren wij die stem, gaat zij door tot in het binnenste van ons gemoed, dan beginnen wij te bidden, niet om vervulling van tijdelijke nooddrift slechts, maar om redding uit het verderf, om vervulling der behoeften van onzen onsterfelijken geest, door vergeving van zonde en vernieuwing des gemoeds. Dan krijgt men lust en smaak in het geestelijke en hemelsche. Men kiest dan den weg der gerechtigheid en het verbond van verzoening met God wordt gesloten door het geloof in CHRISTUS en de oprechte verbindtenis met Hem. Zoo krijgt men hoop en vertrouwen op God

en Hij is ons geen vreemde meer. Lezers van dit boekje! dit is het groote en gewigtige punt, waarop men niet genoeg kan aandringen. Dit is de hoofdzaak waarmede alles beginnen, en van waar alles uitgaan moet. Het is de overgang uit den dood der zonde tot het leven des geestes, het is die verandering van hart, waardoor wij met God recht bekend en bevriend worden. Zoo lang wij dit missen, mogen wij met ons verstand den alouden wel beproefden raad goedkeuren en de menschen, die hem in beoefening brengen, bewonderen, wij voor ons zelve zullen dien niet opvolgen. Zoo lang de scheiding tusschen God en ons bestaat, is er geen lust, geene behoefte. De grond des gemoeds deugt niet. De bron, waaruit het vertrouwen moet voortvloeijen, ontbreekt.

Het kan echter zijn, dat men met God recht bekend en bevriend is, wat het grondbestaan betreft, en dat dit onder de bezwaren en zorgen der toekomst, bij het bidden niet dien heilrijken invloed oefent, welke Gods belofte toezegt, omdat men den Heere niet zwijgt, maar ontevreden is onder Gods weg, en misnoegd over den meer gemakkelijken weg

en den voorspoed van anderen, bijzonder van de zoodanigen, die God niet in erkentenis houden en dienen. Het is daarom ook dat DAVID in het 7de vers bijzonder opwekt: *zwijg den Heere en verbeid Hem, ontsteek u niet over dengenen, wiens weg voorspoedig is, over eenen, die listige aanslagen uitvoert.* Als er gebrek aan onderwerping, onrust, beroering, opstand in het gemoed is tegen God of menschen, dan zal men wel klagen, maar niet bidden. Door zulk eene gemoedsgesteldheid wordt het gebed verhinderd, althans belemmerd. Hoe kan men vertrouwen, dat God het wel zal maken, want het twistend en morrend hart zegt als 't ware: God maakt het nu niet wel, het moest anders met mij zijn. Intusschen er is alle reden voor den mensch om uit eerbied voor den hoogen God door het besef van eigene geringheid te zwijgen en te aanbidden. Nog meer, wanneer hij zich bewust is, schuldig te staan voor God, zoo dat hij zelf oorzaak gegeven heeft, dat de Heere bittere dingen tegen Hem schrijven moet. Bovenal is het voor den opregte roeping en pligt den Heere te zwijgen, niet alleen uit eerbied voor Zijne

hoogheid, maar ook uit overtuiging van Zijne ondoorgrondelijke wijsheid in het bestuur van ieders lot. Hij houdt zich verzekerd dat Gods gedachten en weg anders en beter zijn dan de zijne. Daarbij weet hij dat de Heer ook zijne zwakke en goede zijde kent, dat alle dingen hem moeten medewerken ten goede, wanneer hij door de kastijding geoefend wordt. Dit Gode te zwijgen is vooral dan onze roeping, wanneer de zorgen en bezwaren niet door toedoen van menschen, maar alleen van 's Heeren hand tot ons komen, gelijk door storm, onweder en watervloed meermalen gebeurt. Dit zijn bezoeken en beproevingen van boven, welke ons onze nietigheid en afhankelijkheid doen gevoelen, en tevens dienen moeten om ons den hoogmoed en de zelfverheffing af te leeren. En wanneer middellijk menschen medewerken tot onze vernedering, moeten wij ons niet vergrimmen gelijk het redelooze dier tegen den steen die het treft. Wij moeten daarbij hooger opzien tot Hem, zonder wien niemand eenige magt tegen ons kan uitoefenen; niet ontsteken in toorn, niet murmureren tegen den Heer, maar Hem

ootmoedig zwijgen, die doen kan met de inwoners der aarde, gelijk Hij wil, en die wijze en heilige redenen heeft waarom Hij alzoo met ons handelt. Wie zijn wij, dat wij tegen God zouden antwoorden en Hem bevelen geven omtrent het werk zijner handen? Is Hij dan verplicht ons altijd te verschoonen? Hebben wij Hem gediend en verheerlijkt in het goede dat wij van Hem ontvingen? Of had het tegendeel bij ons plaats, dan voegt het in dubbele mate: » buig u voor Hem » neder in het stof, verneder u voor den » Heere en Hij zal u verhoogen.”

Wilt gij zoo uw weg op God wentelen en op Hem vertrouwen, dan is het niet minder noodig, dat gij de herhaalde vermaning u diep inprent en ter harte neemt: » wijk af van het kwade, doe het goede » en houd des Heeren weg.” Hoe zouden wij vrijmoedigheid hebben voor God, hoe durven bidden, als wij wandelen op den weg der zonde en ons neigen tot verkeerde paden? Hoe zou er vertrouwen op God, die onze paden en ons hart kent, kunnen zijn, wanneer gij doet dat kwaad is in zijne oogen, of op uwe eigene, zelf geko-

zene wegen daar henen gaat, zonder u te bekommeren of gij op zijnen weg wandelt? Neen, God laat zich niet bespotten. Hij kan geen medegenoot, geen bevorderaar zijn van de ongerechtigheid. Wie zich daarbij vrede belooft, zal zich jammerlijk misleiden. Het zijn paden des doods en der helle, die den mensch in jammer, in verderf en ondergang doen verzinken. Als de regtvaardige valt, zoo wordt hij niet weggeworpen, want de Heere heeft lust aan hem, omdat de wet zijns Gods in zijn harte is. Maar de godloozen zullen vergaan, als rook zullen zij verdwijnen. Zij zullen en kunnen geen vrede hebben. Waken wij daarom tegen het kwade en zoeken wij een goed geweten voor God en menschen te hebben en te bewaren. Streven wij er naar om onze harten te verzekeren voor God, door de innerlijke bewustheid, dat wij in opregtheid en getrouwheid voor Hem zoeken te wandelen; want het offer der goddeloozen is den Heere een gruwel, maar het gebed des opregten is zijn welgevallen.

Zullen wij zóó onzen weg op den Heere wentelen en op Hem vertrouwen, in de

hope dat » Hij het maken zal ! » dat wij Hem zonder eenige bepaling van tijd verbeiden, en Hem even onbepaald in handen geven, hoe Hij het maken wil. Ongeduldige haast en eigenzinnig verlangen, om naar onzen wensch en zin geholpen te worden, zijn maar al te veel de twee groote hinderpalen in het vertrouwelijk bidden en het biddend vertrouwen. Wij begeereu doorgaans spoedig van de bezwaren verlost te worden, en het is Gods wil die zoo lang te doen voortduren, als ter onzer oefening en loutering en tot onzen geestelijken welstand noodzakelijk is. Het zou geene wijsheid noch liefde zijn, bijaldien de Heer ze wegnam, eer dat doel bereikt is. Onze genezing en heiligmaking is zijn wil. Hij kan daarvan niet afgaan. Als Hij ons bidden wil leeren, dan moet de aandrang om er in aan te houden voortduren, soms klimmen. Als wij in het vertrouwen op Hem zullen geoefend worden, dan moet de donkerheid niet te spoedig worden opgeklaard. Als de lijdzaamheid een volmaakt werk zal hebben, dan moet de smart niet haast worden weggenomen. Als wij van onze eigenzinnige

wenschen zullen genezen worden, dan moet de wijze Vader ze niet inwilligen, maar ons verloochening leeren. God kent zijn tijd, en toeft Hij al, Hij komt gewis, wanneer het goed voor ons is. Verbeid dan den Heer en wacht op Hem. Hij zal het maken. Hoe? Dat heeft Hij nergens bepaald, het is voor ons verborgen, wij hebben dat ook niet noodig te weten. Het bezwaar opheffen of dragelijk maken, redden of helpen, de krachten vermenigvuldigen of het lijden matigen: dat kan, dat zal Hij doen op zijnen tijd. Een vader verwacht geen voorschrift van zijn kind. Het moet aan de wijsheid van den vader worden overgelaten en van zijne goedheid vertrouwd, dat hij het maken zal, gelijk men van zulk een vader verwachten kan. En wat moet men niet van den Vader in den hemel verwachten, die in CHRISTUS JEZUS ons tot zijne kinderen en erfgenamen aangenomen en geroepen heeft tot eene eeuwige heerlijkheid? Zou Hij, die den hemel geformeerd heeft en de aarde hangt aan een niet, die de lelien des velds kleedt, voor de vogelen des hemels zorgt en bij wien de haren uws hoofds geteld zijn, die uwe dagen

zoo wel als uwe behoeften kent: zou Hij het niet wel maken kunnen, en maken willen? Laat ons dan geene bepaling hoegenaamd bij ons zelve maken, onderschikken we onze wenschen aan zijnen wil, matigen wij onze begeerten voor de aarde, wachten wij op den Heere en houden wij Zijnen weg. Gewisselijk, wij zullen dan niet beschaamd gemaakt worden!

Bij al het bovenstaande worde nog deze opwekking gevoegd. Men versterke zich zelve en zijne medereizigers naar den hemel door de herinnering van vroegere en latere tijden, waarin redding en uitkomst geschonken werd uit allen nood. Zie meer achterwaarts dan in de onbekende toekomst, die in nevelen en donkerheid gehuld voor u ligt. En als gij aan eene zekere toekomst voor al Gods gunstgenooten wilt denken, zie dan op hun einde, dat vrede zal zijn, en op hetgeen dan eerst recht zal beginnen en in vollen nadruk vervuld worden: »de »regtvaardigen zullen het aardrijk erfelijk »bezitten, en hunne erfenis zal in eeuwig- »heid zijn." Zie, dat versterkt de krachten, en vertroost in den dag der benaauwdheid

onder de beproevingen en het lijden van deze wereld, en onder den strijd des gebeds en des geloofs in dit land der vreemdelingschap en der inwoning in het vleesch. De geschiedenis van Gods wegen en leiding met zijne kweekelingen is een heerlijk boek. Mengeling van licht en donkerheid is er op elke bladzijde te vinden. Wat opgehelderd is, doet ons met verbazing en aanbidding zien: de Heere is waarachtig en getrouw; Hij heeft nooit beschaamd gemaakt of verlaten degenen die Hem zochten. Hij hoort het gebed, Hij kroont het geloof, Hij ondersteunt de regtvaardigen, Hij is hun eene zon en een schild. Wat is er voor ons niet boven DAVID uit de ervaring van het verledene te leeren tot versterking onzer harten! Wij hebben het getuigenis van drie duizend jaren meer voor ons. Is het anders, is het minder dan dat van zijnen tijd? Sla het boek van uw eigen leven op, wat staat er in geschreven? Zijne genade was altijd genoeg. Zijne kracht werd in zwakheid volbragt en verheerlijkt. Als een trouwe herder heeft Hij ons geleid en alles welgemaakt. Er is nu slechts eene

korte lijn over, die loopt tot aan het graf. Het is de weg der beproeving, afgemeten en berekend door den alleen wijzen God, bestuurd door den Leidsman en Zaligmaker uwer ziele. Het blad is voor u verzegeld, maar de ontrolde en opgehelderde bladen van het boek der Voorzienigheid mogen tot een onderpand strekken van hetgeen nog gebeuren zal. God is niet veranderd, JEZUS CHRISTUS is gisteren en heden en tot in eeuwigheid dezelfde. De beloften van God zijn niet ingetrokken. Vermoci u niet met kweuling over hetgeen niet gezien of berekend kan worden. Één ding is zeker, er komt een einde aan de levensreis op deze benedenwereld. Dat zal voor allen, die in CHRISTUS JEZUS zijn en in den Heere sterven, vrede zijn, vrede met God door JEZUS CHRISTUS, vrede in het hart door het geloof. Hoe het dan zijn zal? Ja, dat weten wij niet; maar dit weten wij, dat Hij het dan ook maken zal, zoo als wij het van Hem mogen verwachten, die gezegd heeft: » Ik ben de » opstanding en het leven, die in mij » geloofd, zal leven, al ware hij ook ge- » storven, en een iegelijk die leeft en in

» mij gelooft, zal niet sterven in der eeu-
» wigheid. Gelooft gij dat?»

Wie deze vraag toestemmend kan beantwoorden, mag zich ook verblijden met hetgeen DAVID niet zóó helder kon inzien, maar ons geopenbaard is. Wij verwachten een' nieuwen hemel en eene nieuwe aarde, waar de goddeloozen en vijanden des Heeren niet zijn zullen, waar de zonde niet meer zal wonen, de moeite, de koumer niet meer zal knellen. Geen nacht zal er meer zijn, maar de gerechtigheid zal er wonen. Wacht op den Heere en houd Zijnen weg. Verblijd u in deze hope! Zij doe u met lijdzaamheid verdragen, wat de Heer u oplegt, en slechts een' hoofdwensch hebben, waaraan gij dagelijks denkt, en om welker vervulling gij het meest bezorgd zijt. Zij is deze: hoe word ik best bereid om met vrede uit te gaan uit deze wereld, en met eere binnengelaten te worden in de toekomstige? Lezers van dit boekje! zoo zij het met u en mij door den Heiligen Geest!
